

Téli vásár - rekorddal

A régi, elkoptatott köz-hely, hogy minden rosszban van valami jó, ezúttal a szokatlanul zord téli időjárásra érvényes kereskedelmi szempontból legalábbis. Az ilyentájt esedékes, nagy leértékelési akciók, a téli vásárok, amelyeket szezonvégi kiadásnak is neveznek, a hideg napok miatt igencsak afféle „főszezoni” vásárnak sikerültek. Soha ilyen kapos nem volt az áruészállítással kínált téli holmi, mint a múlt két hét alatt rendezett vásáron.

A Komplet Ruházati Vállalat igazgatója, Telkes György szerint rekordot hozott az akció. A vállalat összes forgalma a téli vásár első napján 11 és fél millió forint volt, amelyet a cég történetében eddig csupán egyetlen alkalommal, a Szegegy Nagyház nyitáskor szárazaltak túl. Am, ha hozzászámítjuk, hogy akkor a 11,8 millió rekordnál minden áru teljes áron talált gazdára, most viszont 30-40 százalékos csökkenéssel, nem nehéz kikövetkeztetni, hogy eredeti értékben ez túltett az 1980. december 4-én bejegyzett forgalmat. A ruházati vállalat a raktárkészlet ésszerű és gyors csökkentését, illetve a vásárló érdekeit egyaránt szolgáló nagyszabású vásárra a tavalyinál is jóval gazdagabb kínálatot

költ ki. Míg az elmúlt évben 40, most 46 millió forint értékű árut vontak be az áruészállításba, amelyen átlagosan 36 százalékos engedménnyel kaptuk meg a cikkeket.

Amikor a téli vásárt elemezzük, legfontosabbnak a saját megtakarított summánkat kérjük számon. Most is elégedettek lehetünk, ugyanis ez alkalommal a bevőre talált áruval 12 millió forint engedményt kaptak a vásárlók. A kereskedők a megmondható, mennyire megélelenti egy-egy ilyen rendezvény a kuncsáftok hangulatát, érdeklődését, s ilyenkor a le nem árazott cikkek is jobban fogynak. A vállalat ez alatt az idő alatt tavaly 47 millió forgalmat teljesített, míg az idén ugyanazokat a jellemzőket beszámítva 54 milliót ért a — leértékelt és teljes áron eladott — cikkek együttes forgalma.

A szegedi Centrum Áruház igazgatója, dr. Marsi Zoltán összegzése szerint a szezonközévé vált „szezonvégi” áruészállítás jól tükrözte az időjárásnak a kereskedelmi — jótékonyan — befolyásoló hatását. A Centrum ugyanis sok egyéb, objektív tényező miatt nemhogy „rádobott volna egy lapáttal” a téli vásár árukészletére, hanem még szerényebb is

volt mint az 1984. évben. Annak ellenére azonban, hogy a tavalyi 22 millió 128 ezer forintos készlettel szemben most 18 millió 184 ezer forintot érő kínálatot várták a vásárlókat — ezen belül természetesen gazdag választékkal, jó minőséggel — a '85-ös téli vásáron volt nagyobb a forgalmuk.

A múlt esztendő leértékelésekor — új áron számolva — 8 millió 485 ezer forintos forgalmat bonyolítottak le, az elmúlt két hét viszont 8 millió 573 ezer forintot tett ki ez az összeg. A lakossági megtakarítás, így a múlt évi 5 millió 510 ezerrel szemben, 5 millió 715 ezer lett.

Erdekes tapasztalat, hogy a jövedelemérdeklőségi rendszer bevezetése óta jelentősen módosultak a rendszer tavalyi indulásakor elhangzott — aggódo — megállapítások. Akkor ugyanis néhányan attól féltek, hogy nem lesz érdekük az ilyen keretek közt működő üzleteknek leértékelést rendezni, mondván, hogy a nekünk adott kedvezmény az ő zsebükből húzza ki a forintot. Azóta kiderült, rájötték, amit elvesztek a révén, behozták a vámon — s érdekük, hogy mielőbb a magasabb értékű, kelendőbb áruval legyen tele a raktár. S fizessünk!

I. Zs.

Az ÁB tevékenysége

A Fogyasztók Országos Tanácsa keddi ülésén áttekintette az Állami Biztosító lakossági biztosítási tevékenységét. Az értekezlet megelőzően az Állami Biztosító sajtótájékoztatót tartott, ahol többek között elhangzott: 1984-ben a lakosságtól származó bevételek az intézet összes díjbevételeinek 56 százalékát tették ki.

Az utóbbi másfél évtizedben — állapították meg az ÁB munkatársai — növekedett a lakossági vagyonszítási számok száma. Jelenleg a lakásállomány mintegy 80 százaléka biztosított, amiben közrejátszik az is, hogy a magánépítkezések hitelfeltételei kötelezően előírják a biztosítás megkötését. Az épület- és lakásbiztosítások átlagdíja havi 25 forint, és ez az alacsony érték azt is jelenti, hogy a biztosító árbevétele ezen a területen már nem fedezi a kárkifizetéseket. A biztosító vezetői jelezték, hogy új biztosítási rendszer kidolgozására kényeszerülnek.

Az utóbbi évek gazdasági gondjai a biztosítót is érintik. A 2 százalékos életbiztosítási kamat például má már nem biztosít értékálló díjat, és arra lenne szükség, hogy az intézet kamatai legalább az OTP kamatszintjére emelkedjenek. Jelenleg ugyanis ezen a területen verseny alakult ki a takarékpénztár és a biztosító között, ám nem biztos, hogy ez hosszabb távon a fogyasztók érdekeit szolgálja. A népgazdaság más területeinek gondjai jelentkeznek a biztosítási ágazatban is, mert például a gépkocsialkatrészek hiánya, a szolgáltatási kapacitások szűkössége, minőségi problémák, valamint az árak emelkedése egy-egy káreseménynél a biztosítót terhelik. A Minisztertanács egyik tavalyi határozata — hangsúlyozták végül az ÁB vezetői — a lakossági megtakarítások fokozása érdekében konkrét feladatokat írt elő a biztosító intézetnek: a nyugdíj- és táppénzkiegészítő biztosítások bővítését, a csoportos biztosítási megoldások elterjesztését, azonban ennek érdekében szélesíteni kell a biztosító ajánlatát, és korszerűsíteni a biztosítás egész intézményrendszerét.

Nagy Albert szerzői estje

„Széki pár” — a felnőttek nyomdokain

Tíz éves táncoktatói munkásságának legjobb darabjait válogatta egész estés műsorába Nagy Albert koreográfus, a Szegegy Táncegyüttes művészeti vezetője. A Kisszínházban hét, főn megrendezett szerzői est elé Born Miklós koreográfus, a Dél-alföldi Néptánc tanács elnöke mondott köszöntő szavakat. A válogatott táncszámokat a Szegegy és az üllési Fonó Együttes fiatal tagjai mutatták be, a zenei vezető Virágölygyi Márta volt, a zenekart Szűcsné Molnár Erzsébet és Valkai Olga vezette.

Nagy Albert élete: a tánc. Minden munkáján látszik, hogy nagy becsben tartja az eredeti paraszti kultúrát, jól ismeri, a lényegét érzi-érti, s tudván tudja, mi földadata szerepe lehet a régi táncok mai színpadra alkalmazójának. E sorok írójának fölöt- több rokonszenvesek táncoktatói vezérelve, ez a hűség és tisztelet a hajdanvolt szépségek iránt. Legfőbb — úgy általában — a túlzott „dinamizmus-uralomtól” félti, árnyaltabb hangulatok, határozottabb hangsúlyok te- remtésére buzdítaná a szerzőt, nagy szemtelentül, hiszen — laikus nézőként.

Aligha véletlen, hogy egyik legkorábbi koreográfiája, együttesének akkoriban nádodját hozó kamaraszámát tetszett most is leginkább, a gyönyörűség mozdulat- és gesztusú, kifejező, hangulatos, hatásos, ötletes tőrformákat felmutató Eleki táncok. A szerző „betanító éreneyeit” és már-már képzőművészeti értékű színpadi formákat teremtő invencióját leginkább a jórészt kötött lánytáncok mutatták meg. Alkotói alakjához igen „testhezállónak” tetszenek a magyarországi román táncok. A nagyobb próbatélt improvizatív jellegű néptáncok jelentik számára, mint minden alkotónak, persze. Hiszen nem könnyű feloldani e táncok természetét és a színpadi előadás követelményei közötti, belső ellentmondásosságát. Több zsúfolt színpadkép, felfokozott tempo, „elhadart”, már-már „elharapott” mozdulatok utalnak e nehézségekre. A gyerekek mindenesetre derekasan állták a sarat, alighanem minden tőlük telhető megtekintés a sikerért. Sokukból rövidesen ugyanolyan érett, mindentudó felnőtt táncos lehet, mint voltak a „régiek”.

S. E.

Legfőbb ügyészi tájékoztató

Föllépés a bűnözés ellen

A bűnözés 1984. évi alakulásáról, a büntető jogalkalmazás törvényességi tapasztalatairól kedden Budapesten sajtótájékoztatót tartott dr. Sziájtó Károly, a Magyar Népköztársaság legfőbb ügyésze. Kijelentette: az utóbbi időben is kedvezőtlenül alakult bűnügyi statisztikai adatok ellenére sem zavarja jelentős mértékben hazánkban a bűnözés az országépítő munkát, politikai és társadalmi céljaink megvalósítását. Azonban a bűnüldözési, igazságszolgáltatási szervek következetes munkája mellett minden területen az eddigieknél szélesebb körű és hathatósabb fellépésre van szükség a bűnözés visszaszorítása érdekében. Elsősorban a bűnelkövetések okait és feltételeit kell felszámolni, s ebben nemcsak az államnak, hanem az állampolgároknak, a családoknak is éppen úgy megvannak a maguk feladatai, mint például a munkahelyeknek, az iskoláknak. A bűnözés a társadalom életének negatív jelensége, így üldözése, még inkább megelőzése is csak társadalmi méretű összefogással lehet valóban eredményes.

Az elmúlt évben összesen 157 ezer bűncselekmény vált ismertté. Ez 3,7 százalékkal több, mint 1983-ban volt. A bűnözés több év óta tartó növekedésében tehát tavaly sem következett be kedvező változás, bár több bűncselekményfajtánál (például a közlekedési, az államigazgatás, az igazságszolgáltatás és a közélet tisztaságát sértő, nemkülönben az állam elleni bűncselekményeknél) csökkenést mutatnak az adatok. Több volt viszont a házasság, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni cselekmény, a közrend, valamint a személyek java elleni bűnelkövetés. A bűnözők száma — a korábbi évek statisztikáihoz képest — lényegében nem változott: 1984-ben mintegy 83 ezer volt. Ezen belül azonban nőtt a fiatalok bűnelkövetők aránya. A bűncselekmények számos kategóriában növekvő mértékben jelentettek veszélyt a társadalomra.

Ami a bűnözés struktúráját illeti: változatlanul a legtöbb a vagyon elleni bűncselekmény; az általuk okozott kár 42 millió forinttal emelkedett, s így a bűncselekményekkel előidézett összes kár tavaly 1 milliárd 80 millió forint volt (nem számolva ide természetesen a Szépművészeti Múzeumban történt hírhedt képlapást, ahol a műkincsek visszaküldésével lényegében megtértült a csaknem másfél milliárd forint „kár”). Személyek javában tavaly több mint 500 millió forint kárt okoztak, a társadalmi tulajdonban mintegy 580 milliót. Mindkét kategóriában sokszor az őrzés hiánya vagy fogyatékosságai „segítették” a bűnözőket.

A bűnözés elleni fellépéshez tartozik — mutatott rá dr. Sziájtó Károly — a gazdálkodás törvényességének biztosítása a népgazdaság valamennyi területén. Erősíteni kell a gazdálkodási szervek szerződési feyelment, amelynek lazaságai sokszor alkalmat teremtenek bűnelkövetésre. A gazdálkodás nagyobb szabadsága ne eredményezhessen szabadságot, a megnövekedett lehetőségeket egyes ügyeskedők ne használhassák ki jogtalan nyereségszerzésre — ez alapvető törvényességi követelmény.

Külön kitért a legfőbb ügyész az erőszakos és garázda jellegű bűncselekményekre, amelyek száma tavaly is növekedett: az 1983. évi 16 743-ról 18 099-re. A bűnözés súlyosabbá válását tükrözik ezek a számok, s jelzik egyben azt is, — hangsúlyozta a legfőbb ügyész —, hogy további és fokozott intézkedéseket kell tenni az ilyen bűncselekmények visszaszorítása, illetve megelőzésük érdekében (a rablásoknál 22, a garázdaságoknál 19,8, az erőszakos nemi bűncselekményeknél 9,8 százalékos volt tavaly a növekedés, s 205 emberöltés történt ami öttel kevesebb mint egy évvel korábban).

A bűnözés visszaszorítása érdekében a leg sürgetőbb feladatok közé sorolta a

legfőbb ügyész a veszélyeztetett korosztályok és a halmozottan hátrányos helyzetű rétegek távol tartását a bűnözéstől. Különösen a fiatalokról van szó, hiszen tavaly például a társadalmi tulajdon elleni rablások elkövetőinek fele, az erőszakos nemi közömbös és garázdaság elkövetőknek pedig egyötöde közülük került ki. A megelőzésben mihamarabb szükség lenne egységes családvédelmi hálózat létrehozására is, ugyanakkor a különböző tömegszervezetek is ha vonzó programokkal, a szabad idő hasznos eltöltésének megszervezésével, a személyes agitáció és propaganda eszközeivel le tudják kötni a fiatalokat, akkor jelentősen segíthetik e korosztályok távol tartását a bűnözéstől.

A bűnelkövetők különböző veszélyes csoportjairól szólva dr. Sziájtó Károly megemlítette, hogy a büntetett előéletűek és a visszaesők az utóbbi években fokozottabban vesznek részt a bűnözésben. Ebben alighanem közrejátszanak azok a tényezők is, hogy a büntetés-végrehajtás nevelő hatása e csoportnál nem érvényesül megfelelően. Tovább kell tehát javítani a pártfogói felügyeletet, és hatékonyabbá tenni az utógondozói hálózat tevékenységét, hogy a börtönből szabadultak ne térjenek ismét a bűnözés útjára.

A legfőbb ügyész közölte a sajtótájékoztatón hogy a közeljövőben a kormány megfelelő intézkedéseket tesz a bűnmegelőzés hatékonyabbá és szervezettebbé tétele érdekében.

Tisztek visszaemlékezései

Megjelent a haza szolgálatában című kötet, amely a Zrínyi Katonai Könyv- és Lapkiadó, valamint a Néphadsereg szerkesztője által a nyugállományú tisztek részére meghirdetett pályázat legjobb visszaemlékezéseit tartalmazza. A 18 pályamunkát felőlelő mű a katonai szolgálatban eltöltött évek felejthetetlen esemé-

nyeit, néphadseregünk négy évtizedes történetét az egyéni sorsokon keresztül tükrözi.

A kötetben — amelyet Szepesi Ferenc szerkesztett — egykori hivatásos katonák emlékeznek a néphadsereg vezető útjára, a pályakezdés éveire, a hadseregben különböző posztokon végzett munkájukra. Mindegyik írás egykori élményt dolgoz fel.

Budapesten elkészült a Kongresszusi Központ

Budapesten, a BAH csoport mellett, a Novotel Szálló térségében és ahhoz kapcsolódóan elkészült az első hazai kongresszusi centrum, a Budapest Kongresszusi Központ.

A nyitást megelőző keddi sajtótájékoztatót a beruházó, az épületet üzemeltető Pannónia Szálloda és Vendéglátó Vállalat vezérigazgatója, Szmogyi Jenő bemutatta a sajtó képviselőinek az új létesítményt. Elmondta, hogy a 844 millió forintos költséggel épült kongresszusi központot részben osztrák idegenforgalmi hitel-

ből létesítették magyar szakemberek — Finta József, Herrer Cézár és Király József — tervei alapján. A kivitelezést az Eberhardt-Avimex osztrák cég végezte, az építés 22 hónapig tartott. Az épületben egy nagyterem és öt kisebb terem várja a vendégeket. A legnagyobb — Patria elnevezésű — galériás megoldással épült helyiség befogadóképessége 1750 fő. A mozgatható berendezés a terület alkalmazási kongresszusok, művészeti események rendezésére, s mivel a helyiség igen rövid idő alatt átrendezhető, bálteremnek is lehet használni. Az öt másik teremben kisebb tanácskozó- s, kamaraelőadások, fogadások, bankettek rendezhetőek, az üvegfalú előcsarnok pedig ideális helyszín kiállítások számára.

A kongresszusi központ technikai felszereltsége igen korszerű, ezt az is érzékelteti, hogy a beruházás üzletszerűen mintegy hatvan százalékát a beépített technikai berendezésekre fordították.

Hidrológusok továbbképzése

A Vizgazdálkodási Tudományos Kutató Központ székházában kedden tartotta nyitó ünnepségét a nemzetközi hidrológiai továbbképző tanfolyam, amelyet ezúttal a 16. alkalommal rendezett meg Magyarország az UNESCO felkérésére. A továbbképzés célja, hogy a már végzett hidrológus szakemberek megismerjék a legújabb kutatási eredményeket, s a vizgazdálkodásban alkalmazott legkorszerűbb fejlesztési módszereket, vizsgálati eljárásokat. Az előző 15 tanfolyamon a világ 49 országából érkezett szakemberek bővítették vizgazdálkodási tudományos és gyakorlati ismereteiket a budapesti továbbképzésen. A most megnyitott tanfolyamra kilenc fejlődő ország küldte el szakembereit.

A tanfolyam hallgatóit Breinich Miklós, az Országos Vízügyi Hivatal elnöke-lyettese, valamint a Magyar UNESCO Bizottság és a UNESCO képviselője köszöntötte. Hangsúlyozták, hogy a világ vízkészleteinek ésszerű feltárása és hasznosítása, minőségének védelme és a szennyeződés csökkentése az egész emberiség érdeke.